

Provkonstruktion

Provkonstruktion

Årskurs: 6

Ämne: Samhällskunskap

Tema: Makt och maktstruktur

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas förståelse för begrepp kring makt och maktstrukturer, samt deras förmåga att diskutera och analysera de konsekvenser som makt har på individer och samhällen.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

”Lektionstemat syftar till att ge eleverna förståelse för begrepp kring makt och maktstrukturer i samhället, inklusive vem som har makt, hur den utövas och dess konsekvenser. Det centrala innehållet omfattar olika typer av makt, hur beslut fattas och hur makt kan ifrågasättas och förändras.”

Kunskapskrav

”Eleverna ska kunna beskriva vad makt innebär, ge exempel på olika maktstrukturer och kunna diskutera hur makt påverkar individer och samhällen.”

Prov

Faktafrågor

1. Vad innebär makt i ett samhälle?
 - A) Förmågan att påverka beslut och handlingar
 - B) Enbart politiska beslut
 - C) Att kontrollera resurser**
 - D) Att vara i en ledande position
2. Vilken typ av makt utövas genom lagar?
 - A) Ekonomisk makt

B) Politisk makt

- C) Social makt
- D) Kulturell makt

3. Vilken maktstruktur kan påverkas av kön?

- A) Kultur

B) Social struktur

- C) Ekonomisk status
- D) Inga av ovanstående

4. Hur kan makt utövas?

- A) Genom att prata med vänner
- B) Genom att gå på gym

C) Genom lagar, media, utbildning etc.

- D) Genom att vara snäll

5. Vad är maktobalans?

- A) När alla har lika mycket makt

B) När vissa grupper har mer makt än andra

- C) När makten är helt frånvarande
- D) När makten fördelas rättvist

6. Vilken konsekvens kan makt utövas ha?

- A) Framtida vänskap
- B) Ekonomiska vinster

C) Beslut som påverkar hela samhället

- D) Förändringar i klädkoder

7. Vem har stor makt i mediasammanhang?

- A) Vanliga medborgare
- B) Politiker

C) Journalister

- D) Barn

8. Vad är en form av indirekt makt?

- A) Makt genom familj

B) Makt genom medier

- C) Makt genom lagar
- D) Makt genom sociala kontakter

9. Enligt diskussioner kring makt, vad är det första steget för att förändra maktstrukturer?

A) Att öka kunskap och medvetenhet

- B) Att göra ingenting
- C) Att acceptera status quo
- D) Att följa med strömmen

10. Hur kan man utmana maktstrukturer?

A) Genom att ge upp

B) Genom aktivism och diskussion

C) Genom ignorans

D) Genom att anpassa sig

11. Vad kan vara en positiv effekt av att ifrågasätta makt?

A) Stabilitet

B) Förvirring

C) Förändring och förbättring av rättigheter

D) Ignorerande av människor

12. Vad handlar begreppet "social makt" om?

A) Förmågan att påverka och kontrollera sociala relationer

B) Kontroll av pengar

C) Familjestruktur

D) Politiker beslut

13. Hur är makt och maktstruktur kopplad till diskriminering?

A) Ingen koppling

B) Makten kan bidra till att upprätthålla diskriminering

C) Discrimination försvinner med makt

D) Det har enbart historisk betydelse

14. Vad kan man göra för att öka medvetenheten om maktstrukturer?

A) Stänga av nyheterna

B) Diskutera i grupper

C) Ignorera problem

D) Inte ta ställning

15. Vad menas med "pyramid av makt"?

A) Ingen makt

B) Hierarki och maktfördelning

C) Maktlöshet

D) Maktfördelning

Resonerande frågor

1. Hur definierar du makt och vilka exempel kan du ge på dess utövande? (Syftar till att eleverna ska kunna förklara och ge relevanta exempel.)

2. Diskutera hur olika typer av makt påverkar individer i vardagen. (Ger möjlighet för elever att koppla teori till personliga erfarenheter.)

3. Reflektera över en specifik maktstruktur du har observerat och hur den kan utmanas. (Tar reda på elevens förmåga att analysera och förstå

komplexa situationer.)

4. Vad har du lärt dig om maktojalanser och deras konsekvenser i samhället? (Möjliggör djupgående insikter om kritik och reflektion.)
5. Vilken roll spelar utbildning i att förändra maktstrukturer? (Trycker på vikten av utbildning i samhällsutveckling.)
6. Diskutera hur makt kan förändras över tid. (Fokuserar på elevens förmåga att se dynamiken i maktrelationer.)
7. Vilka strategier skulle du föreslå för att öka rättvisan i maktstrukturer? (Kräver kreativitet och problemlösning från elevens sida.)
8. Reflektera över skillnader i makt mellan olika länder. Vad kan vi lära oss av det? (Uppmuntrar en global perspektiv och kunskapsutbyte.)

Bedömning

Faktafrågorna ger totalt 30 poäng, där varje korrekt svar ger 2 poäng. De resonerande frågorna ger totalt 16 poäng, där varje korrekt och välutvecklad svar ger 2 poäng. För betyget E krävs minst 8 poäng, för betyget C krävs minst 12 poäng (varav minst 3 poäng från resonerande frågor) och för betyget A krävs minst 18 poäng (varav minst 5 poäng från resonerande frågor).